

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, fakss: 67244074, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

2016. gada 8. novembrī Nr. 1-8/27

**Latvijas Republikas Saeimas
priekšsēdētājam I.Mūrniecei**
Jēkaba ielā 11
Rīgā, LV – 1811

*Par grozījumiem Latvijas Soduzpildes
kodeksā un Apcietinājumā turēšanas
kārtības likumā*

Tiesībsarga birojā 2015.gadā aktualizējās jautājums par normatīvajā regulējumā noteikto ierobežojumu ieslodzīto korespondencei atbilstību cilvēktiesību prasībām. Šajā sakarā pēc Eiropas Cilvēktiesību tiesas un attiecīgi Latvijas normatīvā regulējuma izpētes 2015.gada 19.maijā sniedzu atzinumu (reģistrēts 19.05.2015. ar Nr.1-5/118) Tieslietu ministrijai par ieslodzīto korespondences ierobežojumiem.

Atzinumā konstatēju turpmāko:

Korespondences ierobežojumi notiesātajiem ir noteikti Latvijas Soduzpildes kodeksā (turpmāk – SIK), savukārt, Apcietinājumā turēšanas kārtības likumā (turpmāk – ATKL) ir paredzēti ierobežojumi attiecībā uz personām, kurām kā drošības līdzeklis ir piemērots apcietinājums.

[1] SIK 41.panta septītā daļa paredz, ka notiesātajiem adresēto pasta sūtījumu un pienesumu saturs tiek pārbaudīts. Notiesāto sarakste tiek pārbaudīta, to izlasot, izņemot saraksti ar valsts un pašvaldību institūcijām. SIK 50.panta trešās daļas pirmais teikums nosaka, ka notiesāto sarakste ar Apvienoto Nāciju Organizācijas institūcijām, Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisiju, Tiesībsarga biroju, prokuratūru, tiesu, aizstāvi, kā arī notiesātā ārvalsts pilsoņa sarakste ar savas valsts vai tās diplomātisko vai konsulāro pārstāvniecību, kura pilnvarota pārstāvēt viņa intereses, nav pakļauta pārbaudei. Secināms, ka notiesāto personu sarakste atbilstoši normatīvajam regulējumam **tieka pārbaudīta, to izlasot, izņemot, sarakste ar valsts un pašvaldību iestādēm, kā arī attiecībā uz iepriekš minētajām institūcijām un sarakste ar aizstāvi.**

[2] Attiecībā uz apcietinātajiem ATKL 28.panta 2.daļas pirmajā teikumā ir ietverts līdzīgs normatīvais regulējums, proti, izmeklēšanas cietuma darbinieki kontrolē apcietinātā saraksti un telefonsarunas (izņemot saraksti un telefonsarunas ar šā likuma 15.panta trešajā daļā minētajiem adresātiem). ATKL 15.panta 3.punkts paredz, ka apcietinātā sarakste ar valsts un starptautiskajām cilvēktiesību institūcijām, Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisiju, prokuratūru, tiesu, aizstāvi, procesa virzītāju, kā arī apcietinātā ārvalsts

pilsoņa sarakste ar savas valsts diplomātisko vai konsulāro pārstāvniecību, kura pilnvarota pārstāvēt viņa intereses, nav pakļauta kontrolei un tiek nosūtīta par izmeklēšanas cietuma līdzekļiem. Secināms, ka **attiecībā uz apcietinātajiem atbilstoši normatīvajā regulējumā noteiktajam, pārbaudei ir pakļauta visa korespondence, izņemot ar augstāk minētajām institūcijām, kā arī ar aizstāvi.**

[3] Latvijas Republikas Satversmes 96.pants nosaka, ka ikvienam ir tiesības uz privātās dzīves, mājokļa un korespondences neaizskaramību. Eiropas Padomes Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk – Konvencija) 8.pants paredz, ka ikvienam ir tiesības uz savas privātās un ģimenes dzīves, dzīvokļa un korespondences neaizskaramību. Tiesību zinātnē ir atzīts, ka tiesības uz privāto dzīvi, tiesības uz ģimenes dzīvi, tiesības uz mājokļa neaizskaramību un tiesības uz korespondences neaizskaramību nav iespējams precīzi norobežot. Tās cita citu papildina un arī savstarpēji pārklājas. Tāpēc termins „privātā dzīve” nereti tiek lietots kā plašāks apzīmējums, kas sevī ietver ģimenes dzīvi, mājokļa un korespondences neaizskaramību.¹ Tāpat sarakstes neaizskaramība ir iesaistīta citu Konvencijā noteikto tiesību īstenošanā - tiesībām uz aizstāvību, izpausmes brīvību un citām. Īpaši ir uzsvērta saistība starp korespondences neaizskaramību un tiesību uz privāto dzīvi īstenošanu. Tā kā ieslodzījumā tiek krasi ierobežota cilvēka personiskā brīvība, korespondencei ir liela ietekme uz ieslodzītā personīgo telpu². Tādejādi var secināt, ka tiesības uz privāto dzīvi cita starpā ietver arī tādas pamattiesības kā korespondences neaizskaramība.

[4] Atbilstoši Konvencijas 8.panta otrajā daļā noteiktajam, tiesības uz privātās dzīves, mājokļa un korespondences neaizskaramību sabiedriskās institūcijas nedrīkst traucēt baudīt, izņemot gadījumus, kas paredzēti likumā un ir nepieciešami demokrātiskā sabiedrībā, lai aizstāvētu valsts drošības, sabiedriskās kārtības vai valsts labklājības intereses, lai nepieļautu nekārtības vai noziegumus, lai aizsargātu veselību vai morāli, vai, lai aizstāvētu citu tiesības un brīvības.

[4.1.] Ieslodzīto personu tiesības nav tādas pašas kā brīvībā esošajām personām, tomēr šo tiesību ierobežojumam ir jāizriet no paša ieslodzījuma jēgas un būtības. Tā Eiropas cietumu noteikumu (Eiropas Padomes Ministru komitejas Ieteikums Rec(2006)2 dalībvalstīm par Eiropas cietumu noteikumiem) 3.punktā uzsvērts, ka „personām, kurām atņemta brīvība, nosaka minimālos nepieciešamos ierobežojumus, kas ir proporcionāli likumīgajam mērķim, kura sasniegšanai tie noteikti”. Arī Satversmes tiesa vairākkārtīgi ir norādījusi, ka notiesātās personas tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību neapšaubāmi atšķiras no brīvībā esošo personu tiesībām uz privāto dzīvi. Noziedzīgo nodarījumu izdarījušas personas privātās dzīves daļa – tiesības dzīvot pēc sava prāta un saskaņā ar savām vēlmēm – tiek ierobežota sabiedrības likumīgo interešu aizsardzības labad. Arī attiecībā uz apcietinātajām personām Satversmes tiesa ir atzinusi, ka tās nebauda tiesības uz privāto dzīvi tādā pašā mērā kā personas, kas atrodas brīvībā.³ Taču ir jāņem vērā, ka apcietinātā vaina noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā vēl nav konstatēta. Līdz ar to šādas personas drīkst pakļaut tikai tādiem pamattiesību ierobežojumiem, kas ir absolūti nepieciešami, lai nodrošinātu apcietinājuma mērķa sasniegšanu un nodrošinātu kārtību ieslodzījuma vietā.⁴ Attiecībā uz notiesātajiem Satversmes tiesa savos spriedumos ir uzsvērusi, ka pasākumi,

¹ Satversmes tiesas 2009.gada 18.decembra spriedums lietā Nr.2009-10-01, 9.1.p.

² Roagna I. Protecting the right to respect for private and family life under the European Convention on Human Rights. Strasbourg:Council of Europe, 2012, p.38

³ Satversmes tiesas 2009.gada 7.oktobra spriedums lietā Nr.2009-05-01, 14.p.

⁴ Satversmes tiesas 2009.gada 23.aprīļa spriedums lietā Nr.2008-42-01, 10.p.

kas saistīti ar viņu pamattiesību ierobežojumiem, nedrīkst būt lielāki, kā nepieciešams piespriedē soda veida un rakstura, kā arī soda izpildes režīma dēļ, un tie pieļaujami tikai tādā apmērā, kāds nepieciešams leģitīmā mērķa sasniegšanai⁵. Tādejādi pat, ja persona atrodas ieslodzījuma vietā, tā saglabā Konvencijā noteiktās tiesības, tostarp arī korespondences neaizskaramību un jebkādiem personas pamattiesību ierobežojumiem ir jābūt saprātīgiem un piemērotiem leģitīmā mērķa sasniegšanā un tie nevar būt lielāki nekā tas ir nepieciešams brīvības atņemšanas soda un drošības līdzekļa – apcietinājuma izpildes mērķa nodrošināšanai. Liela nozīme ir arī nosacījumiem, saskaņā ar kuriem tiek noteikti ierobežojumi: tiem ir jābūt skaidri formulētiem un „paredzētiem likumā”, kā tas noteikts Konvencijas 8.panta 2.punktā, un tos nedrīkst atstāt cietumu administrācijas ziņā. Minētajai saziņai jāpiemēro vismazākie ierobežojumi, kas saderīgi ar tās radītajiem draudiem. Tā, piemēram, saraksti var pārbaudīt, lai pārliecinātos, vai tās saturs ir likumīgs, taču tās pārlasīšana nepieciešama tikai tad, ja ir īpašas norādes par to, ka tās saturs varētu būt pretlikumīgs.⁶

[5.] Iepazīstoties ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru, ir secināms, ka, vērtējot ieslodzīto korespondences kontroles nepieciešamību un samērību, tā izmanto līdzīgus kritērijus⁷. Attiecībā uz notiesātajām personām sarakstes ierobežojumi pamatā ir saistīti ar soda izpildes nodrošināšanu, jo izmeklēšana ir noslēgusies un persona izcieš brīvības atņemšanas sodu, kura viens no mērķiem ir personas reintegrācija sabiedrībā. Tādejādi ECT ir norādījusi uz to, ka ar brīvības atņemšanu sodītu personu automātiska korespondences pārbaude ir vēl mazāk pieļaujama, jo izmeklēšana jau ir noslēgusies. Šāda ierobežojuma būtu attaisnojama saistībā ar pastāvošo drošības risku vai slepenu vienošanos starp ieslodzīto un trešo personu, piemēram, saistībā ar jebkādu valsts līmenī notiekošu procesu vai noziedzīgu aktivitāti, vai rīcību.⁸ Tādā gadījumā uz šo risku ir jānorāda katrā konkrētā gadījumā, nevis jāpārbauda pilnīgi visa notiesāto sarakste.

[5.1.]Tāpat no ECT judikatūras izriet, ka korespondences ierobežošanas izpausme un apjoms ir atkarīgs no sarakstes un/vai telefona sarunas adresāta. Tā, piemēram, ECT atsevišķas lietās ir secinājusi, ka korespondences ierobežošana attiecībā uz dažiem adresātiem ir mazāk nepieciešama nekā attiecībā uz citiem, tādejādi atšķirīgs regulējums ir paredzams arī likumā.⁹

[5.2.]Sarakste ar publiskām institūcijām parasti nebūtu pakļaujama kontrolei¹⁰. Publisko institūciju lokā ietilpst valsts un pašvaldību institūcijas, cilvēktiesības sargājošas starptautiskās un nevalstiskās organizācijas. Īpaši kritiski ECT vērtē korespondences ierobežošanu ar Eiropas Padomes orgāniem, to skaitā - pašu ECT¹¹.

[5.3.]ECT savā judikatūrā arī ieslodzīto korespondenci ar ārstu neaizskaramības ziņā ir pielīdzinājusi saziņai ar advokātu. Tas izriet no personas datu, īpaši medicīnisko datu aizsardzības, kam ir fundamentāla loma personas tiesībās uz privāto dzīvi. Medicīnisko

⁵ Satversmes tiesas 2006.gada 6.februāra spriedums lietā Nr.2005-17-01, 6.p.

⁶Commentary to recommendation REC (2006)2 of the Committee of Ministers to member states on the European prison rules. <http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/prisons/E%20commentary%20to%20the%20EPR.pdf> , p.11

⁷ Piem. Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1996.gada 21.oktobra spriedums lietā *Calogero Diana pret Itāliu*,Nr.15211/89, 28.p.; Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2000.gada 6.aprīļa spriedums lietā *Labita pret Itāliju*, Nr.26772/95, 176.-179.p.

⁸ Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2010.gada 28.oktobra spriedums lietā *Boris Popov pret Krieviju*, Nr.23284/04, 108.p.

⁹ Piem. Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2000.gada 4.jūlija spriedums lietā *Niedbala pret Poliju*, Nr.27915/95, 81-82.p.

¹⁰ Van Zyl Smit d., Snacken S. Principles of European Prison Law and Policy. New York: Oxford University Press, 2009, p.220

¹¹ Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2014.gada 10.jūlija spriedums lietā *Buglovs pret Ukrainu*, Nr.28825/02, 128.punkts; Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2003.gada 19.marta spriedums lietā *Salapa pret Poliju*, Nr.35489/97, 94.p.

datu konfidencialitātes princips ir atzīts visās Konvencijas valstīs.¹² Ja nekas neliecina par to, ka ieslodzītais ļaunprātīgi izmanto šo konfidencialitāti, lai ar šādu saziņu veiktu nelikumīgas darbības, nav pamata ierobežot korespondences neaizskaramību, to pakļaujot pārbaudei. Lai ierobežotu ieslodzītā korespondenci ar ārstu lielākā mērā kā korespondenci ar advokātu, valstij ir jāpamato, kādā veidā šī saziņa ir saistīta ar lielāku risku.¹³

[5.4.] Arī sarakste ar ģimenes locekļiem bauda visai augstu aizsardzības līmeni, ņemot vērā saistītās tiesības uz ģimenes dzīvi. Kaut gan ieslodzījums neizbēgami nozīmē privātās un ģimenes dzīves tiesību ierobežojumus, valstij ir jānodrošina kontakta saglabāšana ar ģimenes locekļiem.¹⁴ Pārmērīga sarakstes kontrole traucē šīm attiecībām, tādēļ to nedrīkst nepamatoti ierobežot. Vienlaikus ECT vairākās lietās ir uzsvērusi, ka ieslodzītās personas tiesības uz privāta rakstura korespondences neaizskaramību var tikt atsevišķos gadījumos ierobežotas, un, ka „noteikta līmeņa ieslodzīto korespondences kontrole pati par sevi nav nesavienojama ar Konvenciju.”¹⁵ Tomēr, lai šāda kontrole nepārkāptu Konvencijas 8.pantu, tai būtu jābūt skaidri noteiktai nacionālajā likumā un jābūt paredzētiem arī konkrētiem aizsargmehānismiem pret patvaļīgu iejaukšanos personu tiesībās.¹⁶ ECT izskatot lietas saistībā ar Konvencijas 8.pantu ir uzsvērusi, ka uzturot attiecības ar ģimeni un draugiem, ieslodzītais tiek sagatavots reintegrācijai sabiedrībā, kas ir īpaši nozīmīgi notiesātajam un sabiedrībai kopumā.¹⁷

[6] Attiecībā uz normatīvo regulējumu šajā jautājumā, ECT savā judikatūrā ir konstatējusi vairākus trūkumus:

- 1) likums vispārīgi atļauj kontrolēt saraksti, bet nenosaka kontroles izpausmes veidus;
- 2) likums neparedz atšķirīgu kontroli atkarībā no korespondences adresāta; 3) likums nenosaka apjomu, kādā saraksti kontrolē;
- 4) likums nenosaka sarakstes ierobežojumu ilgumu;
- 5) likums nenosaka sarakstes ierobežošanas īstenotājiem pienākumu izvērtēt kontroles nepieciešamību;
- 6) likums neparedz ieslodzītajam apstrīdēt kontroles īstenošanu.

Tomēr vienlaikus ECT ir atzinusi, ka nav iespējams izveidot absolūti skrupulozu normatīvo regulējumu¹⁸. Tomēr ierobežojums nedrīkst būt noteikts ar vispārīgu likumu, kas dod pilnīgu rīcības brīvību publiskās varas pārstāvjiem, jo tas var novest pie nevajadzīgiem ierobežojumiem.¹⁹ Tāpat jāatzīmē, ka ECT vairākkārtīgi ir konstatējusi 8.panta pārkāpumu, jo likums, kas paredzēja apcietināto sarakstes kontroli, nenoteica ierobežojumu apjomu un ilgumu laikā²⁰. ECT tāpat ir norādījusi, ka ierobežojumi ir jāpamato, lai nodrošinātu to saistību ar leģitīmo mērķi. Izvērtēšanas pienākums joprojām gulstas uz ierobežojumu īstenotājiem, taču likumdevēja ziņā ir noteikt pamatošanas

¹² Skat.piem., Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1997.gada 27.februāra spriedums lietā *Z pret Somiju*, Nr.22009/93, 95.p.

¹³ Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2009.gada 2.jūlija spriedums lietā *Szuluk pret Apvienoto Karalisti*, Nr.36936/05, 53.p.

¹⁴ Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2008.gada 9.oktobra spriedums lietā *Moiseyev pret Krieviju*, Nr.62936/00, 246.p.

¹⁵ Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1983.gada 25.marta spriedums lietā *Silver un citi pret Apvienoto Karalisti*, Nr. 5947/72; 6205/73; 7052/75; 7061/75; 7107/75; 7113/75; 7136/75, 98.p.

¹⁶ Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1992.gada 24.septembra spriedums lietā *Herczegfalvy pret Austriju*, Nr. 10533/83, 89.p.

¹⁷ Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2007.gada 19.jūnija spriedums lietā *Ciorap pret Moldovu*, Nr.12066/02, 107.p.

¹⁸ Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2004.gada 16.marta spriedums lietā *Mianowski pret Poliju*, Nr.42083/98, 61.p.

¹⁹ Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2008.gada 9.oktobra spriedums lietā *Moiseyev pret Krieviju*, Nr.62936/00, 266.p.

²⁰ Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2009.gada 17.septembra spriedums lietā *Enea pret Itāliju*, Nr.74912/01, 143.p.; Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1996.gada 15.novembra spriedums lietā *Domenichini pret Itāliju*, Nr.15943/90, 32-33p.; Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1996.gada 21.oktobra spriedums lietā *Calogero Diana pret Itāliju*, Nr.15211/89 32.p.; Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2000.gada 6.aprīļa spriedums lietā *Labita pret Itāliju*, Nr.26772/95, 176.p.

pienākumu kā tādu likumā. Pretējā gadījumā likums neaizsargā no varas pārstāvju iespējamās patvaļas.²¹

Valstij jāparedz procesuālā kārtība, kādā ieslodzītais var apstrīdēt sarakstes ierobežojumus, lai garantētu tiesību ierobežojuma samērīguma izvērtēšanu jau valsts līmenī.²²

Ja likumā noteiktais ierobežojums nav pietiekami precīzs, proti, nav noteikts ierobežojuma veids, apjoms, ilgums, vai arī konkrētā ierobežojuma pamatošanas pienākums, iespēja ierobežojumu apstrīdēt, kā tas izriet no ECT judikatūras, šādi ierobežojumi nav bijuši noteikti likumā. Lietā *Ciapas pret Lietuvu*²³ ECT saskatīja trūkumus likumā, jo tajā nebija noteikts ne ierobežojumu apjoms, ilgums, kā arī ierobežojuma pamatošanas pienākums. Vienlaikus, uzsverot, ka šāda kontroles forma sniedz pārlieku lielu rīcības brīvību varas pārstāvjiem, kas pārlieku lielā mērā kontrolē apcietinātā komunikāciju ar apkārtējo pasauli. Tādā gadījumā jau paša likuma trūkuma dēļ ir konstatējams Konvencijas 8.panta pārkāpums.

[7] Izvērtējot normatīvo regulējumu attiecībā uz ieslodzīto korespondences (apcietināto un notiesāto) kontroli, ir konstatējama neatbilstība ECT judikatūrai, kura Latvijas Republikai ir saistoša atbilstoši likuma “Par 1950.gada 4.novembra Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju un tās 1., 2., 4., 7. un 11.protokolu” 4.pantam.

[7.1.] Gan SIK, gan ATKL pastāvošā **automātiskā kontroles kārtība** attiecībā visiem tiem adresātiem, kuri neietilpst to institūciju (personu) sarakstā ar kuriem, likums pieļauj saraksti necenzēt, ir pretrunā Konvencijas 8.pantā un Latvijas Republikas Satversmes 96.pantā garantētajām tiesībām uz korespondences neaizskaramību. Tāpat atbilstoši ECT judikatūrai nav pieļaujams, ka sarakste ar ārstu automātiski bez individuāla izvērtējuma tiek pakļauta pārbaudei. Likumā ir jāparedz īpaša aizsardzība ieslodzītā privātajai sarakstei ar ģimenes locekļiem. Sarakstei ar ģimenes locekļiem būtu jābūt pakļautai pārbaudei tikai izņēmuma situācijās. Korespondences pārbaude ir īstenojama tikai nepieciešamības gadījumā, proti, nepieciešamības gadījumu saistot ar korespondences kontroles leģitīmo mērķi. Nepieciešamības gadījums ir, piemēram, ja pastāv pamatotas aizdomas, ka korespondence apdraud drošību, kārtību cietumā, citu personu tiesības.²⁴

[7.2.] Normatīvajā regulējumā ir precīzi jānosaka, kādos gadījumos ieslodzītā sarakste ir pakļauta pārbaudei, proti, kādos gadījumos to ir atļauts pārbaudīt, tikai atverot vēstuli, kādos gadījumos ir atļauts to izlasīt, kādos gadījumos to aiztur vai atsavina. Katrā individuāla gadījumā ir jābūt pamatojumam ierobežojumam ar konkrētu adresātu un ir jānosaka šī ierobežojuma ilgums.

[7.3.] Ir paredzams procesuāls mehānisms, lai ieslodzītais varētu apstrīdēt iespējamu patvaļīgu iejaukšanos no cietuma amatpersonu puses.

Ņemot vērā atzinumā konstatēto, Tieslietu ministrijai tika lūgts līdz 2015.gada 1.novembrim veikt pasākumus trūkumu novēršanai. 2015.gada 24.jūlijā Tiesībsarga birojā tika saņemta Tieslietu ministrijas vēstule (21.07.2015. ar Nr.1-17/2632), kurā cita starpā ir norādīts, ka jautājums par ieslodzīto korespondences ierobežojumiem tiks izskatīts

²¹ Turpat

²² Skat.piem., Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1983.gada 25.marta spriedums lietā *Silver un citi pret Apvienoto Karalisti*, Nr.594/72, 6205/73, 7052/75, 7061/75, 7113/75, 7136/75, 90.p.

²³ Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2006.gada 16.novembra spriedums lietā *Ciapas pret Lietuvu*, Nr.4902/02

²⁴ Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2002.gada 14.marta spriedums lietā *Puzinas pret Lietuvu*, Nr.44800/98, 21.p.

nākamajā Kriminālsodu izpildes darba grupā, kura plānota 2015.gada rudenī. Līdz šim brīdim minētais jautājums Kriminālsodu izpildes darba grupā nav aktualizēts.

Jāatzīmē, ka ar 2015.gada 5.augusta Tieslietu ministra rīkojumu Nr.1-1288, Tieslietu ministrijā ir izveidota darba grupa jauna Kriminālsodu izpildes likuma izstrādei, kurā kā eksperts ar padomdevēja tiesībām ir pieaicināts arī Tiesībsarga biroja pārstāvis. Tādejādi vienlaikus notiek darbs pie jauna Kriminālsodu izpildes likuma izstrādes. Darba grupā diskusiju laikā Tiesībsarga biroja pārstāve vairākkārt ir aktualizējusi jautājumu par nepieciešamību izstrādāt cilvēktiesībām atbilstošu normatīvo regulējumu attiecībā uz notiesāto korespondences kontroli. Atbilstoši 2016.gada 17.oktobra darba grupas par jauna Kriminālsodu izpildes likuma izstrādes sanāksmes protokolam (2016.gada 17.oktobra darba grupas sēdē Tiesībsarga biroja pārstāvis nepiedalījās), darba grupa ir nolēmusi: “(..) atteikties no korespondences satura pārbaudes un noteikt, ka korespondence tiek pārbaudīta ar mērķi konstatēt aizliegtās vielas un priekšmetus un turpināt diskusiju ar Tiesībsarga biroju par iespēju paredzēt KSIL noteiktos gadījumos atvērt korespondenci”. Minētais ir vērtējams pozitīvi, tomēr jāņem vērā, ka jauna likuma izstrāde var ilgt vairākus gadus un nav pieļaujams, ka cilvēktiesību pārkāpumi attiecībā uz korespondences kontroli turpinās.

Lai novērstu spēkā esošā normatīvā regulējuma neatbilstību Satversmes 96.pantam, Konvencijas 8.pantam un ECT judikatūrai, pamatojoties uz Tiesībsarga likuma 12.panta astoto daļu, aicinu Saeimu līdz **2017.gada 1.maijam** veikt grozījumus Latvijas Sodu izpildes kodeksa 41.panta 7.daļā un Apcietinājumā turēšanas kārtības likuma 28.panta 2.daļā.

Tiesībsargs

J.Jansons